

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 31 stycznia 2024 r.

Poz. 1343

UCHWAŁA NR 3/85/2024 KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W POZNANIU

z dnia 24 stycznia 2024 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) w związku z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, z późn. zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu:

stwierdza nieważność

uchwały Nr LVI/443/2023 Rady Miejskiej Rakoniewic z dnia 20 grudnia 2023 r. zmieniającej uchwałę w sprawie zasad udzielania dotacji na realizację przedsięwzięć polegających na budowie przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Rakoniewice, z powodu naruszenia przepisów wskazanych w uzasadnieniu do uchwały.

Uzasadnienie

Przedmiotowa uchwała doręczona została tutejszej Izbie w dniu 27 grudnia 2023 r. Rada Miejska Rakoniewic powołując się na art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 403 ust. 5 w związku z art. 403 ust. 4 i ust. 6 ustawy Prawo ochrony środowiska i w związku z art. 7 ust. 4 rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE.L.2013.352.1 z późn. zm.) wprowadziła zmiany do uchwały Nr XLV/332/2022 Rady Miejskiej Rakoniewic z dnia 15 grudnia 2022 r. w sprawie zasad udzielania dotacji na realizację przedsięwzięć polegających na budowie przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Rakoniewice (zmienionej uchwałą Nr XLVII/362/2023 z dnia 20 lutego 2023 r.).

Na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego w związku z art. 91 ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu zawiadomiła Przedstawicieli Gminy o wszczętym postępowaniu nadzorczym w odniesieniu do badanej uchwały, wyznaczając termin jej rozpatrzenia na dzień 24 stycznia 2024 r.

Rozpatrując sprawę uchwały na posiedzeniu w ww. dniu Kolegium Izby ustaliło i zważyło, co następuje.

Badana uchwała jest uchwałą zmieniającą uchwałę Nr XLV/332/2022 Rady Miejskiej Rakoniewic z dnia 15 grudnia 2022 r. w sprawie zasad udzielania dotacji na realizację przedsięwzięć polegających na budowie przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Rakoniewice, która przewidywała udzielenie pomocy de minimis, a zatem musi spełniać wymogi, o których mowa w art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 702). Zgodnie z tym przepisem projekt programu pomocowego (przez co w ocenie Kolegium Izby należy rozumieć również uchwałę zmieniającą uchwałę pierwotną w tej sprawie) przewidujący udzielenie pomocy de minimis podlega zgłoszeniu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, który w terminie 14 dni może przedstawić zastrzeżenia dotyczące przejrzystości zasad udzielania pomocy.

Z uzasadnienia do badanej uchwały wynika, że „(...) projekt uchwały został przesłany celem uzgodnienia Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów pismem z dnia 12.12.2023 r. przekazał informację o braku

zastrzeżeń do projektu uchwały. Z kolei Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi pismem DBD.pp.0220.2015.2023 z dnia 07.12.2023 r. poinformował, że również nie wnosi zastrzeżeń.”.

Mając powyższe na względzie Kolegium Izby przyjęło, że został spełniony wymóg określony w art. 7 ust. 3 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

Z postanowień badanej uchwały, jak i z uzasadnienia do niej wynika, że intencją uchwałodawcy było wydłużenie terminu obowiązywania zmienianej uchwały.

Postanowieniem § 1 badanej uchwały Rada Miejska Rakoniewic w załączniku do uchwały w miejsce zapisu § 5 ust. 5 uchwały zmienianej o treści: „*Udzielenie pomocy de minimis na podstawie niniejszej uchwały może nastąpić w terminie do dnia 31 grudnia 2023 r., nie dłużej jednak niż do końca okresu, w jakim mogą być stosowane przepisy rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis*” wprowadziła zapis: „§ 3 ust. 5. *Udzielenie pomocy de minimis na podstawie niniejszej uchwały może nastąpić w terminie do dnia 30 czerwca 2024 r., zgodnie z art. 7 ust. 4 rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.*”

Z kolei w § 3 badanej uchwały, Rada postanowiła, że: „*Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego*”.

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania w odniesieniu do przedmiotowej uchwały, pismem z dnia 22 stycznia 2024 r. znak: **OR.0711.56.4.2023** Burmistrz Rakoniewic wyjaśnia, że „(...) przygotowując projekt powyższej uchwały działano w oparciu o „Wyjaśnienia UOKiK dotyczące możliwych wariantów postępowania w odniesieniu do czasu obowiązywania uchwał przewidujących udzielanie pomocy de minimis zgodnie z rozporządzeniem KE nr 1407/2013 – stan na 18.10.2023 r.”, dostępne na stronie internetowej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów pod adresem <https://uokik.gov.pl/wyjasnienia2.php#faq5306>.

Na str. 3 „Wyjaśnienia UOKiK (...)” podkreślono, że cyt. „rozporządzenie KE nr 1407/2013 nie zmienia, ani nie przedłuża okresów obowiązywania aktów prawa krajowego, a jedynie daje taką możliwość ustawodawcy/uchwałodawcy krajowemu. **Błędne jest tym samym przyjmowanie, że akt prawa unijnego (rozporządzenie Komisji Europejskiej), przedłuża obowiązywanie aktów prawa krajowego**”. Następnie w kontekście dat obowiązywania uchwał gminnych zgodnych z rozporządzeniem KE nr 1407/2013 oraz niepewności co do momentu publikacji przez KE nowego rozporządzenia, wskazano na 3 następujące warianty postępowania wraz z ich skutkami:

1) Uchwała obowiązuje do dnia 31 grudnia 2023 r.

a) 6-miesięcznego okresu przejściowego (do 30.06.2024 r.) wynikającego z rozporządzenia KE nr 1407/2013 nie będzie dopuszczalne.

b) uchwały o 6-miesięczny okres przejściowy (do 30.06.2024 r.), przy czym w takim przypadku należy uwzględnić fakt, że przedsiębiorcy, którzy nabędą prawo do pomocy w okresie od 1.1.2024 r. do 30.06.2024 r. będą korzystać z takiej pomocy wciąż na warunkach wynikających z rozporządzenia KE nr 1407/2013, które de facto będą mniej korzystne aniżeli te, które KE planuje zawrzeć w nowym rozporządzeniu (np. mniejszy pułap pomocy de minimis, wciąż odrębny i niższy pułapu dla sektora transportu drogowego towarów).

c) nowego rozporządzenia w Dz. Urz. UE i z datą obowiązywania nie wcześniej niż od dnia 1 stycznia 2024 r.).

1. Uchwała obowiązuje do dnia 30 czerwca 2024 r.

Pomoc na jej podstawie może być udzielana maksymalnie do dnia 30.06.2024 r., przy czym możliwe jest jej wcześniejsze dostosowanie do nowego rozporządzenia KE (po publikacji nowego rozporządzenia w Dz. Urz. UE i z datą obowiązywania nie wcześniej niż od dnia 1 stycznia 2024 r.).

2. Uchwała nie zawiera końcowej daty obowiązywania.

O ile uchwała powołuje się na rozporządzenie KE nr 1407/2013, pomoc na jej podstawie może być udzielana maksymalnie do dnia 30.06.2024 r., przy czym możliwe jest jej wcześniejsze dostosowanie do

nowego rozporządzenia KE (po publikacji nowego rozporządzenia w Dz. Urz. UE i z datą obowiązywania nie wcześniej niż od 1 stycznia 2024 r.)”.

W związku z tym, że w badanej przez organ nadzoru uchwale przewidziano, że pomoc *de minimis* może na jej podstawie być udzielana jedynie do 31 grudnia 2023 r. zgodnie z wytycznymi UOKiK powołanymi w punkcie 1b) powyżej postanowiono ją znowelizować poprzez wskazanie w jej treści, że: „Udzielenie pomocy *de minimis* na podstawie niniejszej uchwały może nastąpić w terminie do dnia 30 czerwca 2024 r., zgodnie z art. 7 ust. 4 rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis*.”

Projekt uchwały nowelizującej zawierający takie postanowienie został następnie przesłany Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi do uzgodnienia w trybie art. 7 ust. 3 i ust. 3a ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, które to organy nie wniosły do niego zastrzeżeń. Załączamy pisma otrzymane od Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

W związku z powyższym wnosimy o nie stwierdzanie nieważności badanej uchwały ewentualnie o uznania dostrzeżonych uchybień za nieistotne naruszenie prawa i odstąpienie od stwierdzenia jej nieważności na podstawie art. 91 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym. Na marginesie dodajemy, że praktyce stosowania prawa znane jest zagadnienie » przywrócenia « mocy obowiązującej określonych przepisów (tzw. „odżycie przepisów) czego dowodem jest stanowisko zawarte w uzasadnieniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 marca 2009 r., K 53/07 (OTK-A 2009, nr 3, poz. 27)”.

Kolegium wskazuje, że w myśl art. 88 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej warunkiem wejścia w życie aktów prawa miejscowego jest ich ogłoszenie. Zasady i tryb ogłaszania aktów normatywnych określa ustawa o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych. Zgodnie z art. 13 pkt 2 ustawy, akty prawa miejscowego podlegają publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa. Ponadto, zgodnie z art. 4 ust. 1 ww. ustawy przepisy wchodzą w życie po upływie 14 dni od dnia ich ogłoszenia w dzienniku urzędowym, o ile nie przewidują wyraźnie terminu późniejszego. Natomiast w uzasadnionych przypadkach akty normatywne, z zastrzeżeniem ust. 3, mogą wchodzić w życie w terminie krótszym niż 14 dni, a jeżeli ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją na przeszkodzie, dniem wejścia może być dzień ogłoszenia tego aktu w dzienniku urzędowym (art. 4 ust. 2). Ustawodawca stwierdził ponadto w art. 5, iż przepisy art. 4 nie wyłączają możliwości nadania aktowi normatywnemu wstecznej mocy obowiązującej, jeżeli zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie.

Przedmiotowa uchwała, została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego w dniu 29 grudnia 2023 r. pod poz. 12612. Początek terminu obowiązywania uchwały przypada tym samym na dzień 13 stycznia 2024 r. Doszło zatem do sytuacji, w której to uchwała Nr XLV/332/2022 Rady Miejskiej Rakoniewic z dnia 15 grudnia 2022 r. w sprawie zasad udzielania dotacji na realizację przedsięwzięć polegających na budowie przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Rakoniewice przestała obowiązywać z dniem 31 grudnia 2023 r., a uchwała zmieniająca tą uchwałę weszła w życie (zaczęła obowiązywać) z dniem 13 stycznia 2024 r., co w ocenie Kolegium Izby jest niedopuszczalne, nie jest bowiem możliwa zmiana uchwały po utracie jej mocy obowiązującej.

Kolegium Izby wskazuje również, że wejście w życie badanej uchwały ustalone zostało po terminie obowiązywania rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. U. UE. L. z 2013 r. Nr 352, str. 1, z późn. zm.). Zgodnie z art 8 rozporządzenie stosuje się do dnia 31 grudnia 2023 r.

W świetle powyższego postanowienie § 3 badanej uchwały narusza prawo w sposób istotny, co skutkuje stwierdzeniem nieważności uchwały.

Przewodnicząca Kolegium Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Poznaniu
(-) Grażyna Wróblewska

Pouczenie: Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.